

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 5 oktober 2017
(OR. en)

12829/17

**Interinstitutioneel dossier:
2016/0230 (COD)**

**CLIMA 257
ENV 797
AGRI 519
FORETS 36
ONU 122
CODEC 1504**

NOTA

---

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	Raad
nr. vorig doc.:	12330/17
Nr. Comdoc.:	11494/16 - COM(2016) 479 Final
Betreft:	Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake de opname van broeikasgasemissies en -verwijderingen door landgebruik, verandering in landgebruik en bosbouw in het klimaat- en energiekader 2030 en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 525/2013 van het Europees Parlement en de Raad betreffende een bewakings- en rapportagesysteem voor de uitstoot van broeikasgassen (eerste lezing) - Algemene oriëntatie

---

I. INLEIDING

1. Tijdens zijn bijeenkomst van 23 en 24 oktober 2014 heeft de Europese Raad overeenstemming bereikt over het beleidskader voor klimaat en energie 2030 voor de Europese Unie en zich, wat de reductie van de in de EU uitgestoten broeikasgassen betreft, geschaard achter een bindend EU-streefcijfer van ten minste 40% in 2030 ten opzichte van 1990¹. Dat streefcijfer omvat ook de voorgenomen nationaal bepaalde bijdragen (INDC's) van de EU en haar lidstaten, die op 6 maart 2015 bij het secretariaat van het UNFCCC zijn ingediend. De conclusies van de Europese Raad bevatten specifieke richtsnoeren over onder meer de te hanteren methode voor het bepalen van de nationale emissiereductiestreefcijfers voor 2030 in de sectoren die niet onder het ETS vallen, en over de beschikbaarheid en het gebruik van flexibiliteitsinstrumenten in die sectoren.
2. De Commissie heeft op 20 juli 2016 twee wetgevingsvoorstellen aangenomen over de bijdrage van de niet-ETS-sectoren aan de totale inspanning, te weten een voorstel betreffende bindende jaarlijkse broeikasgasemissiereducties door de lidstaten van 2021 tot en met 2030 (verordening inzake de verdeling van de inspanningen)², en een voorstel betreffende de opname van broeikasgasemissies en -verwijderingen door landgebruik, verandering in landgebruik en bosbouw in het klimaat- en energie-kader 2030 (LULUCF-verordening)³. Samen met het voorstel voor herziening van het EU-ETS strekken die voorstellen ertoe dat het overkoepelende EU-streefcijfer inzake broeikasgasemissiereducties uiterlijk in 2030 wordt bereikt en dat aan de toezeggingen van de EU en de lidstaten uit hoofde van de Overeenkomst van Parijs wordt voldaan.
3. Doel van de voorgestelde LULUCF-verordening, die voortbouwt op de huidige in Besluit nr. 529/2013/EU neergelegde boekhoudkundige regels, die overal in de EU gelden, is de LULUCF-sector in het beleidskader voor klimaat en energie 2030 op te nemen. Uit hoofde van het voorstel moeten de lidstaten waarborgen dat hun LULUCF-sector in zijn geheel geen netto-emissies veroorzaakt ("regel voor geen debet"); daarnaast bevat het voorstel boekhoudkundige regels voor specifieke landgebruiksectoren. Met het voorstel wordt ook voorzien in een nieuw EU-governanceproces voor het bepalen van de referentieniveaus voor bosbeheer.

---

¹ Document EUCO 169/14.

² Document 11483/16 + ADD 1 + ADD 2 + ADD 3.

³ Document 11494/16 + ADD 1 + ADD 2 + ADD 3.

4. In het Europees Parlement is de heer Norbert LINS (EPP, DE) benoemd tot rapporteur voor het voorstel namens de commissie ENVI. Op 13 september 2017 heeft het Europees Parlement 64 amendementen op het Commissievoorstel aangenomen.
5. Het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's hebben op respectievelijk 14 december 2016 en 22-23 maart 2017 advies uitgebracht.
6. In de Raad (Milieu) is het voorstel op 19 juni 2017 voor het laatst besproken, samen met het voorstel betreffende de verordening inzake de verdeling van de inspanningen, aan de hand van een voortgangsverslag⁴.
7. Op 27 september 2017 heeft het Comité van permanente vertegenwoordigers het voorstel besproken aan de hand van een compromistekst van het voorzitterschap⁵ en heeft het besloten het voorstel aan de Raad (Milieu) toe te zenden met het oog op het bereiken van een algemene oriëntatie tijdens zijn zitting op 13 oktober 2017.

Na de bespreking concludeerde het voorzitterschap dat met het huidige compromis van het voorzitterschap een delicaat evenwicht is gevonden en dat de belangrijkste resterende vraagstukken in verband met de flexibiliteit voor beheerde bosgrond op politiek niveau moeten worden opgelost.

---

⁴ Document 9861/17.

⁵ Document 12330/17.

8. Het voorzitterschap heeft daarom besloten de tekst slechts in beperkte mate aan te passen:
- nadere verduidelijkingen in verband met het bepalen van de referentieniveaus voor bossen zijn opgenomen in de tekst over zeer specifieke landgebonden omstandigheden (overweging 9 en bijlage IV);
  - overweging 10 betreffende de bepalingen over "governance" is krachtiger gemaakt;
  - de tekst van overweging 15 over rapportage is krachtiger geformuleerd.

Het gewijzigde compromis van het voorzitterschap staat in de bijlage bij deze nota⁶.

II. STAND VAN ZAKEN

9. Het belangrijkste punt waarover de lidstaten in de besprekingen over het voorstel van mening verschilden, betrof de boekhoudkundige regels voor beheerde bosgronden, en in het bijzonder de referentieperiode voor het referentieniveau voor bossen.

Een aantal lidstaten steunde het Commissievoorstel voor een referentieniveau voor bossen op basis van een historische periode, met als argument dat dit de milieu-integriteit van het voorstel, gezien de uitsluiting van invloeden afkomstig van recente beleidsmaatregelen, het best zou waarborgen. Voor een aantal andere lidstaten lijkt een dergelijke historische periode veeleer willekeurig en nadelig omdat nationale omstandigheden per lidstaat verschillen. Zij vinden het lastig praktijken inzake duurzaam bosbeheer voort te zetten die in sommige gevallen gepaard zouden gaan met hogere kapcijfers ten opzichte van de referentieperiode. Zij pleiten voor verschillende periodes, velen van hen voor recentere periodes, en willen dat toekomstige beleidsmaatregelen worden opgenomen.

---

⁶ Voorstellen van het voorzitterschap die nieuw zijn ten opzichte van de vorige versie zijn **vetgedrukt en onderstreept**. Weglatingen zijn aangegeven door [...]. Eerdere wijzigingen ten opzichte van het oorspronkelijke Commissievoorstel zijn in de voorliggende tekst onderstreept.

10. Om een oplossing te bieden werd een andere aanpak voorgesteld waarbij het Commissievoorstel over het referentieniveau voor bossen wordt behouden (maar de referentieperiode evenwel wordt gewijzigd in 2000-2009) en de lidstaten hun geboekte emissies voor beheerde bosgrond tot op zekere hoogte mogen verlagen. Deze aanpak kreeg onvoldoende steun, onder meer omdat een zeer groot aantal lidstaten aandrang op de handhaving van de door de Commissie voorgestelde boekhoudkundige regels.
11. Het voorzitterschap stelde vervolgens voor om enerzijds de door de Commissie voorgestelde boekhoudkundige regels te handhaven en anderzijds te voorzien in aanvullende flexibiliteit voor de lidstaten in de vorm van flexibiliteit voor beheerde bosgrond. Met de nieuwe flexibiliteit zouden de lidstaten emissies kunnen compenseren om de toezegging in artikel 4 (de "regel voor geen debet") na te komen.

Het gebruik van de flexibiliteit is onderworpen aan bepaalde voorwaarden om de milieu-integriteit van het voorstel te waarborgen, waaronder de voorwaarde dat zij uitsluitend wordt toegepast indien de LULUCF-emissies en -verwijderingen in de EU als geheel in evenwicht zijn (de voorwaarde "geen debet voor de EU") en de lidstaten concrete maatregelen hebben getroffen, of dit zullen doen, opdat uiterlijk in 2050, de instandhouding of de uitbreiding van bossen afkomstige putten en reservoirs, naargelang het geval, een feit is. Daarnaast kunnen de lidstaten slechts tot een maximaal bedrag worden gecompenseerd en slechts zolang hun bossen een put generen. Deze voorwaarden moeten de lidstaten ertoe aanzetten hun put tijdens de 10-jarige periode van de LULUCF-verordening te handhaven en uit te breiden.

Daarnaast is voor elke lidstaat, op basis van zijn gemiddelde put voor de periode 2000-2009, een vast bedrag van potentiële compensatie beschikbaar die gedurende de 10-jarige periode kan worden benut en de lidstaten een zekere mate van flexibiliteit en voorspelbaarheid biedt. De individuele compensatiebedragen belopen in totaal 360 miljoen ton CO₂-equivalent over 10 jaar, wat iets minder is dan 10% van totale EU-put tijdens de referentieperiode 2000-2009.

Het relatieve aandeel van elke lidstaat zou worden verhoogd naargelang hun bosoppervlak en grondoppervlakte.

12. Na intensieve besprekingen wordt de aanpak waarbij het referentieniveau voor bossen op de periode 2000-2009 wordt gebaseerd en de lidstaten een afzonderlijke flexibiliteit voor beheerd bosland wordt geboden, nu door alle delegaties aanvaard als basis om op zoek te gaan naar een akkoord over het LULUCF-voorstel.

De algemene structuur van de nieuwe flexibiliteit wordt door een zeer grote meerderheid onderschreven. Een aantal delegaties benadrukte in het bijzonder dat het handhaven van de voorgestelde boekhoudkundige regels, de historische referentieperiode als basis voor het bepalen van het referentieniveau voor bossen, de voorwaarde "geen debet voor de EU" en de uitsluiting van ontbossing van de nieuwe flexibiliteit, voor hen van essentieel belang zijn.

Een groot aantal delegaties is bereid het voorstel inzake flexibiliteit voor beheerde bosgrond te steunen zoals het er nu uitziet. Sommige delegaties doen dat op voorwaarde dat niet wordt geraakt aan het evenwicht en de elementen van het compromis.

Een aantal delegaties heeft echter nog steeds bedenkingen bij sommige modaliteiten van de flexibiliteit en/of het totale compensatiebedrag. Het betreft het volgende:

- a) een aantal delegaties handhaaft een voorbehoud bij het door het voorzitterschap voorgestelde totale compensatiebedrag (bijlage VII) en pleit voor een lager bedrag. Sommige onder hen zouden er ook de voorkeur aan geven de compensatie te baseren op toekomstige putten in plaats putten uit het verleden, met als argument dat dit een grotere stimulans voor de handhaving en uitbreiding van putten zou bieden.

- b) Een aantal andere delegaties handhaaft een voorbehoud bij de criteria voor de berekening van het compensatiebedrag, in het bijzonder bij het onderscheid tussen lidstaten op basis van bosoppervlak en grondoppervlakte, met als argument dat deze willekeurig en onbillijk zijn. Zij geven de voorkeur aan een meer lineaire verdeling onder de lidstaten. Een delegatie heeft daartoe een voorstel ter tafel gelegd waarbij elke lidstaat voor 12 % van zijn gemiddelde jaarlijkse put over de periode 2000-2009 wordt gecompenseerd, met de optie van lagere oogstintensiteiten uit het verleden (onder het EU-gemiddelde) als bijkomende verdeelsleutel. Enkele andere delegaties verleenden hun steun aan dit voorstel of onthaalden het met belangstelling.
- c) Enkele delegaties handhaven hun bezorgdheid over de voorwaarde "geen debet voor de EU" (artikel 11bis, lid 2, punt b)).
13. Twee delegaties voeren aan dat zij in bijzondere omstandigheden verkeren en dat daardoor het door het voorzitterschap voorgestelde compromis momenteel niet in voldoende mate aan hun problemen tegemoetkomt.
- a) Een delegatie stelde problemen in verband met ontbossing (met name met betrekking tot het verleden) aan de orde. De lidstaat in kwestie beschikt over een zeer groot bosoppervlak en heeft wegens andere geografische omstandigheden beperkte mogelijkheden tot verdere bebossing. De delegatie stelt voor om compensatie voor ontbossing onder bepaalde omstandigheden (bosoppervlak van meer dan 60 % en alleen voor ontbossing die vóór het einde 2020 plaatsvindt) toe te staan en om het compensatiebedrag te verhogen.
- Hoewel dit voorstel met enig begrip werd onthaald, kon het merendeel van de delegaties zich er in dit stadium niet over uitspreken.
- b) Een andere delegatie deelde mee dat haar lidstaat in de referentieperiode de gevolgen van een "rampzalige gebeurtenis" uit het verleden heeft ondervonden en stelde voor dat de Commissie een afwijking van de referentieperiode kan toestaan, of dat de lidstaat een hoger compensatiebedrag ontvangt.
- Het voorzitterschap (zie hierboven) stelt voor om aan de geuite bezorgdheden tegemoet te komen door het bepalen van de referentieniveaus nader te verduidelijken om met dergelijke gebeurtenissen rekening te houden.

14. Om tegemoet te komen aan de specifieke bezorgdheden met betrekking tot het in aanmerking nemen van de leeftijdsstructuur van bossen bij het bepalen het referentieniveau voor bossen, heeft de Commissie ermee ingestemd een verklaring over de toepassing van de desbetreffende bepalingen af te leggen.

V. CONCLUSIE

15. De Raad wordt verzocht een algemene oriëntatie op basis van de bijgevoegde tekst vast te stellen.

Deze algemene oriëntatie zal het mandaat van de Raad vormen voor de onderhandelingen met het Europees Parlement in het kader van de gewone wetgevingsprocedure.

Voorstel voor een

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

inzake de opname van broeikasgasemissies en -verwijderingen door landgebruik, verandering in landgebruik en bosbouw in het klimaat- en energiekader 2030 en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 525/2013 [...] en Besluit nr. 529/2013/EU

(Voor de EER relevante tekst)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 192, lid 1,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité⁷,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's⁸,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Wat de reductie van de in de EU uitgestoten broeikasgassen betreft, schaarde de Europese Raad zich in zijn conclusies van 23-24 oktober 2014 over het kader voor het klimaat- en energiebeleid 2030 achter een bindend streefcijfer van ten minste 40 % eigen reductie van broeikasgasemissies voor de gehele economie tegen 2030 ten opzichte van 1990, en dit is in de conclusies van 17-18 maart 2016 bevestigd. [...]

---

⁷ PB C [...] van [...], blz. [...].

⁸ PB C [...] van [...], blz. [...].

- (2) In de conclusies van de Europese Raad van 23 en 24 oktober 2014 is vastgesteld dat het streefcijfer collectief door de EU op de meest kosteneffectieve wijze moet worden gehaald, en dat in 2030 binnen het in Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad⁹ vastgestelde emissiehandelssysteem van de Unie ("EU ETS") een emissiereductie van 43% ten opzichte van 2005 tot stand moet zijn gebracht en in de niet-ETS-sector een reductie van 30% [...], en dat de inspanningen moeten worden verdeeld op basis van het relatieve bbp per hoofd van de bevolking.
- (3) Deze verordening maakt tevens deel uit van de implementatie van de toezeggingen van de Unie in het kader van de Overeenkomst van Parijs¹⁰ die in het kader van het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (UNFCCC) is goedgekeurd en op 5 oktober 2016 namens de Unie is geratificeerd overeenkomstig Besluit (EU) 2016/1841 van de Raad¹¹. De toezegging van de Unie voor een emissiereductie in de gehele economie is vervat in de voorgenomen nationaal bepaalde bijdrage die de Unie en haar lidstaten op 6 maart 2015 bij het secretariaat van het UNFCCC hebben ingediend in het vooruitzicht van de Overeenkomst van Parijs. De overeenkomst van Parijs is op 4 november 2016 in werking getreden. [...]
- (4) De Overeenkomst van Parijs bevat een streefcijfer op lange termijn dat strookt met de doelstelling om de wereldwijde temperatuurstijging ruim beneden 2 °C boven de pre-industriële niveaus te houden, en om in te zetten op een maximale stijging van 1,5 °C boven de pre-industriële niveaus. Om dit doel te bereiken, moeten de partijen opeenvolgende nationaal bepaalde bijdragen voorbereiden, bekendmaken en aanhouden. De Overeenkomst van Parijs vervangt de aanpak die in het kader van het Protocol van Kyoto van 1997 is gevolgd en die na 2020 niet zal worden voortgezet. In de Overeenkomst van Parijs wordt ook opgeroepen om in de tweede helft van deze eeuw een evenwicht tussen antropogene emissies per bron en verwijderingen per put van broeikasgassen te bereiken, en worden de partijen verzocht maatregelen te treffen om, indien van toepassing, putten en reservoirs van broeikasgassen, waaronder bossen, in stand te houden en uit te breiden.

---

⁹ Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 oktober 2003 tot vaststelling van een regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Gemeenschap en tot wijziging van Richtlijn 96/61/EG van de Raad (PB L 275 van 25.10.2003, blz. 32).

¹⁰ Overeenkomst van Parijs (PB L 282 van 19.10.2016, blz. 4).

¹¹ Besluit (EU) 2016/1841 van de Raad van 5 oktober 2016 betreffende de ondertekening namens de Europese Unie van de Overeenkomst van Parijs, die is aangenomen in het kader van het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (PB L 282 van 19.10.2016, blz. 1).

- (5) Tijdens de bijeenkomst van de Europese Raad van 23-24 oktober 2014 werden [...] de verschillende doelstellingen van de sectoren landbouw en landgebruik, waarvan het mitigatiepotentieel lager is, onderkend, evenals de noodzaak om voor coherentie te zorgen tussen de doelstellingen van de Unie inzake voedselzekerheid en die inzake klimaatverandering. De Europese Raad heeft de Commissie verzocht te bekijken wat de beste manier is om een duurzame intensivering van de voedselproductie aan te moedigen en tegelijkertijd de bijdrage die de sector levert aan mitigatie en vastlegging van broeikasgassen, ook via bebossing, te optimaliseren en om zodra de technische voorwaarden dat mogelijk maken, en in ieder geval vóór 2020, een beleid te bepalen over de wijze waarop landgebruik, verandering in landgebruik en bosbouw (LULUCF) in het kader voor broeikasgasmitigatie 2030 moeten worden opgenomen.
- (6) De LULUCF-sector kan op verschillende manieren tot mitigatie van klimaatverandering bijdragen, met name door emissiereducties te verwezenlijken en putten en koolstofvoorraden in stand te houden en uit te breiden. Voor de doeltreffendheid van maatregelen die in het bijzonder gericht zijn op het vergroten van de koolstofvastlegging, is het van essentieel belang dat koolstofreservoirs voor lange termijn stabiel en aanpasbaar zijn.
- (7) In Besluit nr. 529/2013/EU van het Europees Parlement en de Raad¹² zijn als eerste stap boekhoudregels voor [...] emissies en verwijderingen door de LULUCF-sector vastgesteld en is aldus bijgedragen tot de ontwikkeling van een beleid om de LULUCF-sector in de emissiereductietoezegging van de Unie op te nemen. Deze verordening moet voortbouwen op de bestaande boekhoudregels en deze bijwerken en verbeteren met het oog op de periode 2021-2030. In deze verordening moeten de verplichtingen van de lidstaten bij de toepassing van deze boekhoudregels en de verplichting om ervoor te zorgen dat de LULUCF-sector in zijn geheel geen netto-emissies veroorzaakt en bijdraagt aan de doelstelling op de lange termijn putten uit te breiden, worden vastgesteld. Er mogen geen verplichtingen inzake boekhouding of rapportage worden vastgesteld ten aanzien van private partijen.

---

¹² Besluit nr. 529/2013/EU van het Europees Parlement en de Raad van 21 mei 2013 inzake boekhoudregels met betrekking tot broeikasgasemissies en -verwijderingen als gevolg van activiteiten met betrekking tot landgebruik, verandering in landgebruik en bosbouw en inzake informatie betreffende acties met betrekking tot deze activiteiten (PB L 165 van 18.6.2013, blz. 80).

- (8) Om overeenkomstig de door de Intergouvernementele Werkgroep inzake klimaatverandering (IPCC) opgestelde richtsnoeren voor nationale broeikasgasinventarissen uit 2006 ("IPCC-richtsnoeren") een nauwkeurige boekhouding van emissies en verwijderingen bij te houden, moeten de krachtens Verordening (EU) nr. 525/2013 van het Europees Parlement en de Raad¹³ jaarlijks gerapporteerde waarden voor de categorieën landgebruik en omzetting tussen categorieën landgebruik worden gebruikt, waarbij de aanpak in het kader van de UNFCCC en die in het kader van het Protocol van Kyoto moeten worden gestroomlijnd. Land dat wordt omgezet tot land in een andere categorie landgebruik moet gedurende de in de IPCC-richtsnoeren aangegeven standaardperiode van twintig jaar worden beschouwd als zijnde in overgang naar die categorie. Wijzigingen in de IPCC-richtsnoeren als aangenomen door de Conferentie van de Partijen bij het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering of de Conferentie van de Partijen die als vergadering van de Partijen bij de Overeenkomst van Parijs fungeert, dienen, waar passend, terug te vinden zijn in de rapportagevoorschriften uit hoofde van deze verordening.
- (9) Emissies en verwijderingen door bosgrond hangen af van een aantal natuurlijke omstandigheden, [...] dynamische leeftijdgerelateerde kenmerken van bossen en van de vroegere en huidige beheerspraktijken. Die factoren, en de cyclische effecten ervan op emissies en verwijderingen, alsmede de jaarlijkse schommelingen ervan, zouden niet tot uiting kunnen worden gebracht door een referentiejaar te hanteren. De desbetreffende boekhoudregels moeten in plaats daarvan voorzien in het gebruik van referentieniveaus, teneinde de gevolgen van natuurlijke en landspecifieke eigenschappen, **waaronder de bezetting van grondgebied, oorlogse en naoorlogse omstandigheden met gevolgen voor het bosbeheer tijdens de referentieperiode, uit te sluiten.** [...] De referentieniveaus voor bossen moeten rekening houden met iedere onevenwichtigheid in de leeftijdsstructuur van een bos, en mogen de toekomstige intensiteit van het bosbeheer niet onnodig belasten, teneinde koolstofputten op de lange termijn in stand te houden of uit te breiden.

[...]

---

¹³ Verordening (EU) nr. 525/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 21 mei 2013 betreffende een bewakings- en rapportagesysteem voor de uitstoot van broeikasgassen en een rapportagemechanisme voor overige informatie op nationaal niveau en op het niveau van de Unie met betrekking tot klimaatverandering, en tot intrekking van Beschikking nr. 280/2004/EG (PB L 165 van 18.6.2013, blz. 13).

- (9a) Bij gebrek aan internationale evaluatie in het kader van het UNFCCC of het Protocol van Kyoto, moet een evaluatieprocedure worden vastgesteld om transparantie te verzekeren en de kwaliteit van de boekhouding betreffende deze categorie te verbeteren.
- (10) Wanneer de Commissie [...] de nationale boekhoudkundige verslagen beoordeelt, met inbegrip van de daarin voorgestelde referentieniveaus voor bossen, moet zij voortbouwen op de goede praktijken en ervaring van de beoordelingen door deskundigen in het kader van het UNFCCC, onder andere wat betreft deelname van nationale deskundigen [...]. **De Commissie moet erop toezien dat deskundigen van de lidstaten [...] worden betrokken bij de technische beoordeling van de vraag of de voorgestelde referentieniveaus voor bossen zijn vastgesteld overeenkomstig de [...] criteria en voorschriften van deze verordening.**
- (11) In de internationaal overeengekomen IPCC-richtsnoeren staat dat in de energiesector emissies uit de verbranding van biomassa als nul mogen worden geboekt op voorwaarde dat deze emissies worden geboekt in de LULUCF-sector. Aangezien in de Unie [...] emissies uit de verbranding van biomassa krachtens artikel 38 van Verordening (EU) nr. 601/2012¹⁴ van de Commissie en de bepalingen van Verordening (EU) nr. 525/2013 als nul worden geboekt, kan consistentie met de IPCC-richtsnoeren enkel worden gegarandeerd als deze emissies correct[...] uit hoofde van deze verordening worden weergegeven[...].
- (12) Door meer in te zetten op duurzaam gebruik van geogoste houtproducten kunnen emissies van broeikasgassen in de atmosfeer fors worden beperkt en meer broeikasgassen uit de atmosfeer worden verwijderd. De boekhoudregels moeten ervoor zorgen dat lidstaten op nauwkeurige en transparante wijze in de boekhouding de wijzigingen in de voorraden geogoste houtproducten weergeven wanneer zij zich voordoen, om stimulansen te bieden voor het gebruik van geogoste houtproducten met lange levenscycli. De Commissie moet richtsnoeren bieden voor punten met betrekking tot de boekhoudingsmethode voor geogoste houtproducten.

---

¹⁴ Verordening (EU) nr. 601/2012 van de Commissie van 21 juni 2012 inzake de monitoring en rapportage van de emissies van broeikasgassen overeenkomstig Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad, PB L 181 van 12.7.2012, blz. 30.

- (13) Natuurlijke verstoringen, zoals ongecontroleerde bosbranden, insecten- en ziekteplagen, extreme weersomstandigheden en geologische verstoringen die buiten de controle van een lidstaat vallen of niet door deze wezenlijk beïnvloed worden, kunnen in de LULUCF-sector leiden tot broeikasgasemissies van tijdelijke aard of kunnen eerdere verwijderingen ongedaan maken. Aangezien een ongedaanmaking ook het resultaat kan zijn van beheersbesluiten, zoals besluiten om bomen te kappen of te planten, moet deze verordening ervoor zorgen dat een door de mens veroorzaakte ongedaanmaking van verwijderingen altijd nauwkeurig wordt weerspiegeld in de LULUCF-boekhouding. Bovendien moet deze verordening de lidstaten een beperkte mogelijkheid bieden om emissies die het gevolg zijn van verstoringen waarop zij geen invloed kunnen uitoefenen, uit de LULUCF-boekhouding uit te sluiten. Echter, de manier waarop de lidstaten die bepalingen toepassen, mag niet leiden tot onnodige onderschattingen in de boekhouding.
- (14) Afhankelijk van de nationale voorkeuren moeten de lidstaten adequate nationale beleidskeuzes kunnen maken voor de nakoming van hun toezeggingen in de LULUCF-sector, met inbegrip van de mogelijkheid [...] om emissies door een categorie land in evenwicht te brengen met verwijderingen door een andere categorie land. Zij moeten ook de nettoverwijderingen gedurende de periode 2021 tot en met 2030 kunnen samenvoegen. Tot naleving van deze verordening moet de handel tussen de lidstaten [...] kunnen worden voorgezet als aanvullende mogelijkheid of moeten de lidstaten, als alternatief, gebruik kunnen maken van jaarlijkse emissieruimten die werden vastgesteld overeenkomstig de [ESR]-verordening. [...]
- (14a) Op duurzame wijze beheerde bosgrond genereert normaliter een put, waarmee wordt bijgedragen tot klimaatmitigatie. Tijdens de referentieperiode 2000-2009 bedroeg de gerapporteerde put uit beheerde bosgrond jaarlijks gemiddeld 372 miljoen ton CO₂-equivalent voor de gehele Unie. De lidstaten moeten zorgen voor de instandhouding en uitbreiding, naargelang het geval, van putten en reservoirs uit bossen, teneinde de doelstelling van de Overeenkomst van Parijs en de ambitieuze streefdoelen van de Unie op het gebied van reductie van broeikasgasemissies in 2050 te hebben behaald.

- (14b) [...] Verwijderingen door beheerde bosgrond worden geboekt tegen een [...] toekomstgericht referentieniveau voor bossen. De prognose voor de toekomstige put moet gebaseerd zijn op een extrapolatie van praktijken en intensiteit op het gebied van bosbeheer van een referentieperiode. Een afname van de put ten opzichte van het referentieniveau wordt als emissies geboekt. [...] Specifieke nationale omstandigheden en praktijken, zoals een lager dan normale oogstintensiteit of ouder wordende bossen tijdens de referentieperiode, [...] moeten in aanmerking worden genomen.
- (14c) Aan de lidstaten moet dan ook een bepaalde flexibiliteit worden toegekend om hun oogstintensiteit tijdelijk te vergroten volgens duurzame praktijken van bosexploitatie, die sporen met de doelstelling van de Overeenkomst van Parijs, voor zover binnen de Unie de totale hoeveelheid emissies niet meer bedraagt dan de verwijderingen in de gehele LULUCF-sector. In het kader van deze flexibiliteit moet aan alle lidstaten een basishoeveelheid worden toegekend die wordt berekend op grond van een compensatiefactor - uitgedrukt als een percentage van hun gerapporteerde put voor de jaren 2000 tot en met 2009 - om de geboekte emissies uit beheerde bosgrond te compenseren. Er moet voor worden gezorgd dat de lidstaten slechts worden gecompenseerd zolang hun bossen een put genereren.
- (14d) Lidstaten met meer bossen en met name kleinere lidstaten met bossen zijn meer afhankelijk van beheerde bosgrond om emissies in balans te brengen met andere boekhoudkundige categorieën en zullen bijgevolg meer worden getroffen en slechts in beperkte mate in staat zijn hun bosoppervlak te vergroten. Het percentage moet worden verhoogd op basis van bosoppervlak en grondoppervlak, teneinde de lidstaten met een heel klein grondoppervlak en een heel hoog bosoppervlak in vergelijking met het Uniegemiddelde, voor de referentieperiode het hoogste percentage van hun put toe te kennen.

- (15) **Om bij te houden hoeveel vooruitgang de lidstaten boeken bij het nakomen van hun toezeggingen krachtens deze verordening en om de transparantie, nauwkeurigheid, consistentie, volledigheid en vergelijkbaarheid van de informatie over emissies en verwijderingen te waarborgen, moeten de lidstaten de Commissie de relevante broeikasgasinventarisgegevens verstrekken.** Met het oog op efficiënte, transparante en kosteneffectieve rapportage en verificatie van broeikasgasemissies en -verwijderingen en van andere informatie die nodig is om de nakoming van de toezeggingen door de lidstaten te beoordelen, moeten [...] rapportagevoorschriften worden opgenomen in Verordening (EU) nr. 525/2013 en moet bij nalevingscontroles krachtens deze verordening rekening worden gehouden met deze rapporten. [...]. Indien een lidstaat [...] voornemens is de flexibiliteit betreffende beheerde bosgrond toe te passen, moet hij in het nalevingsverslag opnemen hoeveel compensatie [...] hij voornemens is te gebruiken.
- (15a) Verordening (EU) nr. 525/2013 moet dienovereenkomstig worden gewijzigd.
- (15b) Besluit nr. 529/2013/EU dient te blijven gelden voor de boekhoudkundige en rapportageverplichtingen tijdens de boekhoudkundige periode van 1 januari 2013 tot en met 31 december 2020. Voor de boekhoudkundige periodes vanaf 1 januari 2021, dient deze verordening te gelden.
- (15c) Besluit nr. 529/2013/EU moet dienovereenkomstig worden gewijzigd.
- (16) Het Europees Milieuagentschap moet, zo nodig overeenkomstig zijn jaarlijkse werkprogramma, de Commissie bijstaan bij het systeem voor jaarlijkse rapportage van broeikasgasemissies en -verwijderingen, bij de beoordeling van informatie over beleidsinitiatieven, maatregelen en nationale prognoses, bij de evaluatie van geplande aanvullende beleidsinitiatieven en maatregelen, en bij de nalevingscontroles die de Commissie uit hoofde van deze verordening uitvoert.

- (17) Met het oog op eenvoudigere gegevensverzameling en verdere verbetering van de methoden, moet voor de inventarisatie van en rapportage over het landgebruik van elk gebied geografisch tracering worden gebruikt, overeenkomstig de nationale en [...] Uniesystemen voor gegevensverzameling. Er moet optimaal gebruik worden gemaakt van bestaande Unie- en nationale programma's en onderzoeken [...] voor gegevensverzameling. Gegevensbeheer, met inbegrip van het delen van gegevens voor rapportage, alsook het hergebruik en de verspreiding ervan, moet voldoen aan Richtlijn 2007/2/EG van het Europees Parlement en de Raad¹⁵ [...].
- (18) Om ervoor te zorgen dat transacties, het gebruik van flexibiliteit en de naleving van de traceerbaarheid in het kader van deze verordening correct worden geboekt, moet de bevoegdheid om handelingen vast te stellen in overeenstemming met artikel 290 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie aan de Commissie worden overgedragen met betrekking tot de technische aanpassing van definities, waaronder de minimumwaarden voor de definitie van bossen, lijsten van broeikasgassen en koolstofreservoirs, [...] de boeking van transacties en de herziening van de voorschriften inzake methode en informatie met betrekking tot natuurlijke verstoringen. [...] De noodzakelijke bepalingen moeten worden opgenomen in één [...] instrument dat de boekhoudkundige bepalingen uit hoofde van Richtlijn 2003/87/EG, Verordening (EU) nr. 525/2013, de ESR-verordening [...] en deze verordening combineert. Het is van bijzonder belang dat de Commissie bij haar voorbereidende werkzaamheden tot passende raadplegingen overgaat, onder meer op deskundigenniveau, en dat die raadplegingen gebeuren in overeenstemming met de beginselen die zijn vastgelegd in het Interinstitutioneel Akkoord van 13 april 2016 over beter wetgeven. Met name om te zorgen voor gelijke deelname aan de voorbereiding van gedelegeerde handelingen ontvangen het Europees Parlement en de Raad alle documenten op hetzelfde tijdstip als de deskundigen van de lidstaten, en hebben hun deskundigen systematisch toegang tot de vergaderingen van de deskundigengroepen van de Commissie die zich bezighouden met de voorbereiding van de gedelegeerde handelingen.

---

¹⁵ Richtlijn 2007/2/EG van het Europees Parlement en de Raad van 14 maart 2007 tot oprichting van een infrastructuur voor ruimtelijke informatie in de Gemeenschap (INSPIRE) (PB L 108 van 25.4.2007, blz. 1).

- (18a) Om te zorgen voor eenvormige voorwaarden voor de uitvoering van de bepalingen over het [...] boeken van beheerde bosgrond door de lidstaten [...], dienen aan de Commissie uitvoeringsbevoegdheden te worden toegekend om de referentieniveaus voor bossen van de lidstaten vast te leggen voor de periodes van 2021 tot en met 2025 en van 2026 tot en met 2030. Die bevoegdheden moeten worden uitgeoefend in overeenstemming met Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad¹⁶. [...]
- (19) Deze verordening moet in 2024 en in 2029 [...] worden geëvalueerd om de algehele werking ervan te beoordelen. Bij de evaluatie moet onder andere rekening worden gehouden met veranderende nationale omstandigheden, en met de resultaten van de faciliterende dialoog in 2018 en de algemene inventarisatie in het kader van [...] de Overeenkomst van Parijs.
- (20) Daar de doelstellingen van deze verordening, met name het vaststellen van de toezeggingen van de lidstaten inzake LULUCF, teneinde te voldoen aan het streefdoel van de Unie inzake de vermindering van de uitstoot van broeikasgassen voor de periode 2021-2030, niet voldoende door de lidstaten kunnen worden verwezenlijkt, maar vanwege de omvang en de gevolgen ervan, beter door de Unie kunnen worden verwezenlijkt, kan de Unie, overeenkomstig het in artikel 5 van het Verdrag betreffende de Europese Unie neergelegde subsidiariteitsbeginsel, maatregelen nemen. Overeenkomstig het in hetzelfde artikel neergelegde evenredigheidsbeginsel gaat deze verordening niet verder dan nodig is om deze doelstellingen te verwezenlijken,

HEBBEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

---

¹⁶ Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 tot vaststelling van de algemene voorschriften en beginselen die van toepassing zijn op de wijze waarop de lidstaten de uitoefening van de uitvoeringsbevoegdheden door de Commissie controleren (PB L 55 van 28.2.2011, blz. 13).

Artikel 1

Voorwerp

In deze verordening worden de toezeggingen van de lidstaten inzake landgebruik, verandering in landgebruik en bosbouw (LULUCF) om [...] het streefdoel van de Unie inzake de reductie van broeikasgasemissies voor de periode 2021-2030 te helpen behalen, vastgesteld, alsook de regels voor het boeken van emissies en verwijderingen door LULUCF en het controleren van de naleving van deze toezeggingen door de lidstaten.

Artikel 2

Toepassingsgebied

1. Deze verordening is van toepassing op emissies en verwijderingen van de in deel A van bijlage I [...] opgesomde broeikasgassen, zoals gerapporteerd krachtens artikel 7 van Verordening (EU) nr. 525/2013, die zich op het grondgebied van de lidstaten tijdens de periode 2021 tot en met 2030 voordoen in de volgende boekhoudkundige categorieën land:
  - a) bebost land: landgebruik dat is aangegeven als bouwland, grasland, wetlands, woongebied of overig land omgezet in bosgrond;
  - b) ontbost land: landgebruik dat is aangegeven als bosgrond omgezet in bouwland, grasland, wetlands, woongebied of overig land;
  - c) beheerd bouwland: landgebruik dat is aangegeven als bouwland dat bouwland blijft, en grasland, wetlands, woongebied of overig land omgezet in bouwland, en bouwland omgezet in wetlands, woongebied of overig land;
  - d) beheerd grasland: landgebruik dat is aangegeven als grasland dat grasland blijft, en bouwland, wetlands, woongebied of overig land omgezet in grasland, en grasland omgezet in wetlands, woongebied of overig land;
  - e) beheerde bosgrond: landgebruik dat is aangegeven als bosgrond die bosgrond blijft.

2. Een lidstaat kan[...] de in deel A van bijlage I vermelde emissies en verwijderingen, zoals gerapporteerd krachtens artikel 7 van Verordening (EU) nr. 525/2013, in de boekhoudkundige categorieën beheerde wetlands, [...] (landgebruik aangegeven als wetlands die wetlands blijven, en woongebied, overig land dat in wetlands is omgezet en wetlands die in woongebied of overig land zijn omgezet), op zijn grondgebied, opnemen in de werkingssfeer van zijn toezegging uit hoofde van artikel 4 van deze verordening. [...] Deze verordening is ook van toepassing op dergelijke door een lidstaat opgenomen emissies en verwijderingen.
3. Indien een lidstaat voornemens is beheerde wetlands overeenkomstig lid 2 op te nemen, stelt hij de Commissie hiervan in kennis uiterlijk op 31 december 2020, voor de periode 2021-2025, en uiterlijk op 31 december 2025, voor de periode 2026-2030.

Artikel 3

Definities

1. Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:

[...]

- a) "put": elk proces, elke activiteit of elk mechanisme waarbij broeikasgas, aerosol of een precursor van een broeikasgas wordt verwijderd uit de atmosfeer;
- b) "bron": elk proces, elke activiteit of elk mechanisme waarbij broeikasgas, aerosol of een precursor van een broeikasgas wordt uitgestoten in de atmosfeer;
- c) "koolstofvoorraad": de massa koolstof die is opgeslagen in een koolstofreservoir;
- d) "koolstofreservoir": het geheel of deel van een biogeochemische voorziening of systeem binnen het grondgebied van een lidstaat waarbinnen koolstof, elke koolstofhoudende precursor van een broeikasgas of elk koolstofhoudend broeikasgas wordt opgeslagen;
- e) "geogst houtproduct": elk van houtkap afkomstig product, dat na de kap is afgevoerd;

f) "bos": een grondgebied dat voldoet aan de minimumwaarden voor grondoppervlak, kroonbedekking, of een gelijkwaardige staande voorraad, waarvan de potentiële boomhoogte in volwassen staat in situ voor iedere lidstaat is aangegeven in bijlage [...] II. Het omvat gebieden met bomen, inclusief groepen groeiende jonge natuurlijke bomen, of aanplanten die nog de minimumwaarden voor kroonbedekking of gelijkwaardige staande voorraad of de minimumboomhoogte moeten bereiken, zoals aangegeven in bijlage [...] II, inclusief elk gebied dat normaal gesproken deel uitmaakt van het bosgebied maar waarop tijdelijk geen bomen staan als gevolg van menselijk ingrijpen, zoals kap, of als gevolg van natuurlijke oorzaken, maar waarvan verwacht kan worden dat het weer bos zal worden;

fa)"referentieniveau voor bossen": een raming van de gemiddelde jaarlijkse netto-emissies of -verwijderingen afkomstig van beheerde bosgrond op het grondgebied van een lidstaat tijdens de perioden 2021-2025 en 2026-2030, op basis van de criteria van deze verordening; het referentieniveau voor bossen wordt uitgedrukt in tonnen CO₂-equivalent per jaar;

fb)"halfwaardetijd": het aantal jaren voordat de hoeveelheid koolstof in een categorie geogste houtproducten is afgenomen tot de helft van de oorspronkelijke waarde;

[...]

g) "natuurlijke verstoringen": elke niet-antropogene gebeurtenis of omstandigheid die aanzienlijke emissies in bossen veroorzaakt en plaatsvindt buiten de wil van de betrokken lidstaat, mits de lidstaat objectief niet in staat is om het effect van de gebeurtenis of de omstandigheid op de emissies aanzienlijk te beperken, zelfs niet nadat die zich heeft voorgedaan;

h) "instantane oxidatie": een boekhoudmethode die ervan uitgaat dat op het moment van de kap de volledige hoeveelheid koolstof die in geogste houtproducten is opgeslagen, in de atmosfeer vrijkomt.

2. De Commissie [...] is bevoegd overeenkomstig artikel 14 gedelegeerde handelingen vast te stellen om de definities in lid 1 te wijzigen of te schrappen, of nieuwe definities toe te voegen, teneinde lid 1 aan te passen aan wetenschappelijke ontwikkelingen of technische vooruitgang en ervoor te zorgen dat die definities stroken met eventuele wijzigingen van de overeenkomstige definities in de [...] door de IPCC opgestelde richtsnoeren voor nationale broeikasgasinventarissen ("IPCC-richtsnoeren"), als aangenomen door de Conferentie van de Partijen bij het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering of de Conferentie van de Partijen die als vergadering van de Partijen bij de Overeenkomst van Parijs fungeert.

Artikel 4

Toezeggingen

Tijdens de periode 2021-2025 en 2026-2030, zorgt elke lidstaat ervoor dat de emissies, de flexibiliteit waarin artikel 11 en artikel 11a voorzien meegerekend, op zijn grondgebied in de in artikel 2 genoemde boekhoudkundige categorieën land samengenomen niet hoger liggen dan de verwijderingen, berekend als de som van de totale emissies en verwijderingen, zoals geboekt overeenkomstig deze verordening.

Artikel 5

Algemene boekhoudregels

1. Iedere lidstaat zorgt voor het opstellen en bijhouden van een boekhouding waarin de emissies en verwijderingen afkomstig van de in artikel 2 genoemde boekhoudkundige categorieën land correct worden weerspiegeld. De lidstaten garanderen de nauwkeurigheid, volledigheid, consistentie, vergelijkbaarheid en transparantie van de boekhouding en van andere gegevens die in het kader van deze verordening worden verstrekt. De lidstaten geven emissies met een plusteken (+) en verwijderingen met een minteken (-) aan.
2. De lidstaten voorkomen dubbel telling van emissies en verwijderingen, met name door [...] ervoor te zorgen dat emissies en verwijderingen onder niet meer dan één boekhoudkundige categorie land worden geboekt.

3. De lidstaten dragen twintig jaar nadat bosgrond, bouwland, grasland, wetlands, woongebied of overig land in een ander soort land is omgezet, dat land over van de overeenkomstige categorie land omgezet in een ander soort land naar de overeenkomstige categorie land dat hetzelfde soort land blijft.
4. De lidstaten nemen in hun boekhoudingen voor elke boekhoudkundige categorie land alle wijzigingen in de koolstofvoorraad van de in bijlage I, deel B, opgesomde koolstofreservoirs op. De lidstaten kunnen ervoor kiezen om wijzigingen in de koolstofvoorraad van koolstofreservoirs niet in hun boekhoudingen op te nemen wanneer het koolstofreservoir geen bron is, behalve bij bovengrondse biomassa en geogoste houtproducten op beheerde bosgrond.
5. De lidstaten houden een volledig en accuraat register bij van alle gegevens die bij het opstellen van hun boekhouding zijn gebruikt.
6. De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 14 gedelegeerde handelingen vast te stellen om bijlage I te wijzigen teneinde rekening te houden met wijzigingen in de IPCC-richtsnoeren als aangenomen door de Conferentie van de Partijen bij het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering of de Conferentie van de Partijen die als vergadering van de Partijen bij de Overeenkomst van Parijs fungeert.

Artikel 6

Boekhouding voor bebost land en ontbost land

1. De lidstaten geven in hun boekhouding de emissies en verwijderingen afkomstig van bebost land en ontbost land weer door de emissies en verwijderingen van alle jaren tijdens de perioden 2021-2025 en 2026-2030 samen te nemen.
2. In afwijking van het voorschrift om de in artikel 5, lid 3, vastgestelde standaardperiode toe te passen, kan een lidstaat dertig jaar nadat bouwland, grasland, wetlands, woongebied of overig land in bosgrond is omgezet, dat land overdragen van de overeenkomstige categorie land omgezet in bosgrond naar de categorie bosgrond die bosgrond blijft, indien zulks op grond van de IPCC-richtsnoeren gerechtvaardigd is.

3. In berekeningen voor emissies en verwijderingen op bebost land en ontbost land bepaalt elke lidstaat het bosoppervlak aan de hand van de in bijlage II gespecificeerde [...] parameters.

Artikel 7

Boekhouding voor beheerd bouwland, beheerd grasland en beheerde wetlands

1. De lidstaten geven in hun boekhouding de emissies en verwijderingen afkomstig van beheerd bouwland weer door van de emissies en verwijderingen tijdens de perioden 2021-2025 en 2026-2030 de waarde af te trekken die wordt verkregen door de voor de lidstaat toepasselijke gemiddelde jaarlijkse emissies en verwijderingen afkomstig van beheerd bouwland tijdens de basisperiode van 2005 tot en met 2009 met vijf te vermenigvuldigen.
2. De lidstaten geven in hun boekhouding de emissies en verwijderingen afkomstig van beheerd grasland weer door van de emissies en verwijderingen tijdens de perioden 2021-2025 en 2026-2030 de waarde af te trekken die wordt verkregen door de voor de lidstaat toepasselijke gemiddelde jaarlijkse emissies en verwijderingen afkomstig van beheerd grasland tijdens de basisperiode van 2005 tot en met 2009 met vijf te vermenigvuldigen.
3. [...]
4. De lidstaten met beheerde wetlands in de zin van artikel 2 geven in hun boekhouding de emissies en verwijderingen afkomstig van beheerde wetlands weer door van de emissies en verwijderingen tijdens de perioden 2021-2025 en 2026-2030 de waarde af te trekken die wordt verkregen door de voor de lidstaat toepasselijke gemiddelde jaarlijkse emissies en verwijderingen afkomstig van beheerde wetlands tijdens de basisperiode van 2005 tot en met 2009 met vijf te vermenigvuldigen.

Artikel 8

Boekhouding voor beheerde bosgrond

1. De lidstaten geven in hun boekhouding de emissies en verwijderingen afkomstig van beheerde bosgrond weer door van de emissies en verwijderingen tijdens de perioden 2021-2025 en 2026-2030 de waarde af te trekken die wordt verkregen door het toepasselijke referentieniveau voor bossen van de betrokken lidstaat met vijf te vermenigvuldigen.

2. Wanneer het resultaat van de in lid 1 bedoelde berekening negatief is ten opzichte van het referentieniveau voor bossen van een lidstaat, neemt de betrokken lidstaat in zijn boekhouding voor beheerde bosgrond maximaal het equivalent van 3,5 % van de emissies van die lidstaat in zijn referentiejaar of -periode, als gespecificeerd in bijlage III, vermenigvuldigd met vijf, op als totale nettoverwijderingen. [...] Nettoverwijderingen die het gevolg zijn van het koolstofreservoir van beheerde bosgrond afkomstige geogoste houtproducten vallen niet onder deze beperking.

[...]

3. De lidstaten bepalen [...] hun nieuwe referentieniveau voor bossen op basis van de in bijlage IV, deel A, vastgestelde criteria. Zij dienen bij de Commissie voor de periode 2021-2025 uiterlijk [31 december 2018]¹⁷ en voor de periode 2026-2030 uiterlijk 30 juni 2023 een nationaal boekhoudkundig [...] verslag voor bosbouw in met daarin een [...] voorstel voor een referentieniveau voor bossen. Het nationaal boekhoudkundig verslag [...] voor bosbouw bevat alle in bijlage IV, deel [...] B, opgesomde elementen [...].
4. Het referentieniveau voor bossen is gebaseerd op de voortzetting van [...] duurzame praktijk en intensiteit van het bosbeheer, zoals dat voor de periode 2000-2009 [...] is gedocumenteerd met betrekking tot de dynamische leeftijdgerelateerde kenmerken van de bossen van de lidstaat. Voor het bepalen van het referentieniveau voor bossen wordt uitgegaan van een constante verhouding tussen gebruik van biomassa uit bossen voor vaste-biomassadoeleinden en voor energiedoeleinden, zoals gedocumenteerd in de periode 2000-2009.

De lidstaten tonen de consistentie aan tussen enerzijds de methoden en gegevens die in het nationale boekhoudkundige verslag over bosbouw zijn gebruikt voor [...] het bepalen van het voorgestelde referentieniveau voor bossen en anderzijds de methoden en gegevens die voor de rapportage over beheerde bosgrond zijn gebruikt. [...]

---

¹⁷ De datum moet in een later stadium worden bepaald, rekening houdend met het tijdstip van vaststelling van de ontwerpverordening.

5. De Commissie verricht, in overleg met door de lidstaten aangestelde deskundigen, een technische evaluatie van de overeenkomstig lid 3 van dit artikel door de lidstaten ingediende nationale boekhoudkundige verslagen over bosbouw, teneinde te beoordelen in hoeverre de voorgestelde referentieniveaus voor bossen werden vastgesteld volgens de in de leden 3 en 4 van dit artikel en in artikel 5, lid 1, opgenomen beginselen en voorschriften. De Commissie publiceert een samenvatting van de verrichte werkzaamheden, daaronder begrepen de standpunten van de door de lidstaten aangestelde deskundigen en de conclusies die daaruit zijn getrokken.

De Commissie kan aan de lidstaten technische aanbevelingen richten die de conclusies van de technische evaluatie weerspiegelen, teneinde de technische herziening van de voorgestelde referentieniveaus voor bossen te faciliteren. De Commissie maakt de technische aanbevelingen bekend.

Indien zulks noodzakelijk is op basis van de technische evaluaties en, in voorkomend geval, de technische aanbevelingen, delen de lidstaten vóór 31 december 2019 voor de periode 2021-2025 en vóór 30 juni 2024 voor de periode 2026-2030 hun herzien voorstel voor een referentieniveau voor bossen mede aan de Commissie. De Commissie publiceert de door de lidstaten medegedeelde voorstellen voor referentieniveaus voor bossen.

6. Op grond van de door de lidstaten ingediende voorstellen voor referentieniveaus voor bossen stelt de Commissie, in het licht van de overeenkomstig lid 5 verrichte technische evaluatie en rekening houdend met het overeenkomstig lid 5a ingediende herziene voorstel voor een referentieniveau voor bossen uitvoeringshandelingen vast ter bepaling van de referentieniveaus voor bossen die door de lidstaten moeten worden toegepast voor de periode 2021-2025 en voor de periode 2026-2030. [...]

7. Indien een lidstaat nalaat om vóór de in lid 3 en indien van toepassing lid 5a bepaalde data zijn referentieniveau voor bossen in te dienen bij de Commissie, stelt de Commissie op grond van een overeenkomstig lid 5 verrichte technische evaluatie uitvoeringshandelingen vast ter bepaling van het referentieniveau voor bossen dat door de betrokken lidstaat moet worden toegepast voor de periode 2021-2025 en de periode 2026-2030.
- 7a. De in de leden 6 en 7 van dit artikel bedoelde uitvoeringshandelingen worden vóór 31 december 2020 voor de periode 2021-2025 en vóór 30 juni 2025 voor de periode 2026-2030 vastgesteld volgens de in artikel 14a bedoelde onderzoeksprocedure.
- 7b. Ter waarborging van de consistentie als bedoeld in lid 4, tweede alinea, van dit artikel dienen de lidstaten indien nodig uiterlijk op de in artikel 12, lid 1, bedoelde data bij de Commissie technische correcties in die geen wijzigingen vergen in de uit hoofde van de vorige leden vastgestelde uitvoeringshandelingen.

Artikel 9

Boekhouding voor geogste houtproducten

1. De lidstaten geven in uit hoofde artikel 6, lid 1, en artikel 8, lid 1, opgestelde boekhoudingen inzake geogste houtproducten de emissies en verwijderingen weer die het gevolg zijn van veranderingen in het reservoir geogste houtproducten die vallen onder de volgende categorieën, en maken daarbij gebruik van de in bijlage V gespecificeerde waarden voor verval volgens eerste-ordefunctie, methoden en standaardhalfwaardetijden:
- a) papier;
  - b) houten panelen;
  - c) gezaagd hout.

2. De lidstaten kunnen deze categorieën aanvullen met informatie over andere materialen op basis van hout, waaronder boomschors, mits de beschikbare gegevens transparant en verifieerbaar zijn.

[...]

Artikel 10

Boekhouding voor natuurlijke verstoringen

1. [...] Voor de perioden 2021-2025 en 2026-2030 mogen de lidstaten uit hun boekhouding voor bebost land en beheerde bosgrond broeikasgasemissies die het gevolg zijn van natuurlijke verstoringen en die de gemiddelde door natuurlijke verstoringen in de periode [...] 1997-2016 veroorzaakte emissies overstijgen, uitsluiten; hierbij wordt geen rekening gehouden met statistische uitschieters ("het achtergrondniveau") die overeenkomstig dit artikel en bijlage VI worden berekend.
2. Wanneer een lidstaat lid 1 toepast:
  - a) dient hij bij de Commissie informatie in over het achtergrondniveau voor elke in lid 1 bedoelde boekhoudkundige categorie land en over de gegevens en methoden die overeenkomstig bijlage VI zijn gebruikt en
  - b) [...] sluit hij tot en met 2030 alle latere verwijderingen op het land dat door natuurlijke verstoringen werd aangetast, uit zijn boekhouding uit.
3. De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 14 gedelegeerde handelingen vast te stellen om bijlage VI te wijzigen om de voorschriften inzake methodologie en informatie van die bijlage te herzien teneinde rekening te houden met wijzigingen in de IPCC-richtsnoeren als aangenomen door de Conferentie van de Partijen bij het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering of de Conferentie van de Partijen die als vergadering van de Partijen bij de Overeenkomst van Parijs fungeert.

Artikel 10 bis

Flexibiliteit

1. Een lidstaat kan gebruik maken van:
  - a) de algemene flexibiliteit bedoeld in artikel 11; en
  - b) de flexibiliteit voor beheerde bosgrond bedoeld in artikel 11 bis om de verbintenis in artikel 4 na te komen.
2. Indien een lidstaat niet aan de in artikel 7, lid 1, punt d bis, van Verordening (EU) nr. 525/2013 vastgestelde voorschriften inzake bewaking voldoet, verbiedt de krachtens artikel 20 van Richtlijn 2003/87/EG benoemde centrale administrateur ("de centrale administrateur") deze lidstaat tijdelijk het verrichten van overdrachten of overboekingen overeenkomstig artikel 11, leden 2 en 3, of het gebruik van de flexibiliteit overeenkomstig artikel 11 bis¹⁸.

Artikel 11

Algemene flexibiliteit

1. Wanneer in een lidstaat de totale emissies de verwijderingen overstijgen en die lidstaat heeft gekozen om gebruik te maken van zijn flexibiliteit en heeft gevraagd de jaarlijkse emissieruimte krachtens Verordening [ESR] te verwijderen, wordt bij de beoordeling of deze lidstaat zijn toezegging krachtens artikel 4 van deze verordening nakomt, rekening gehouden met die hoeveelheid.
2. Voor zover in een lidstaat de totale verwijderingen de emissies overstijgen en na aftrekking van de hoeveelheden waarmee krachtens artikel 7 van Verordening [ESR] rekening wordt gehouden, kan deze lidstaat de overgebleven hoeveelheid aan een andere lidstaat overdragen. Met de overgedragen hoeveelheid wordt rekening gehouden bij de beoordeling of de ontvangende lidstaat zijn toezegging krachtens artikel 4 van deze verordening nakomt.
3. Voor zover in een lidstaat tijdens de periode 2021-2025 de totale verwijderingen de emissies overstijgen en na aftrekking van de hoeveelheden waarmee krachtens artikel 7 van Verordening [ESR] rekening wordt gehouden [...] of die aan een andere lidstaat zijn overgedragen overeenkomstig lid 2 van dit artikel, kan deze lidstaat de overgebleven hoeveelheid overboeken naar de periode 2026-2030.

---

¹⁸ Lid komt uit artikel 11, lid 5.

4. Om dubbeltelling te vermijden, wordt de hoeveelheid nettoverwijderingen waarmee krachtens artikel 7 van Verordening [ESR] [...] rekening wordt gehouden, afgetrokken van de hoeveelheid die deze lidstaat ter beschikking heeft voor overdracht aan een andere lidstaat of overboeking naar een andere periode overeenkomstig de leden 2 en 3 van dit artikel.
5. [...]

Artikel 11 bis

Flexibiliteit voor beheerde bosgrond

1. Indien in een lidstaat de totale emissies de verwijderingen overstijgen in de boekhoudkundige categorieën land als genoemd in artikel 2 die geboekt zijn overeenkomstig deze verordening, kan de lidstaat de flexibiliteit voor beheerde bosgrond gebruiken om aan artikel 4 te voldoen.
2. Indien het resultaat van de berekening bedoeld in artikel 8, lid 1, positief is, heeft de betrokken lidstaat het recht deze emissies te compenseren op voorwaarde dat:
- a) de lidstaat in zijn overeenkomstig [artikel 14] van Verordening [EU xxxx¹⁹] ingediende lage-emissiestrategie op lange termijn, lopende of beoogde concrete maatregelen heeft opgenomen voor de instandhouding of de uitbreiding, naar gelang het geval, van putten en reservoirs uit bossen, ten laatste in 2050, en
  - b) de totale emissies in de Unie de verwijderingen in de boekhoudkundige categorieën land in artikel 2 voor de periode waarvoor de lidstaat de compensatie wil gebruiken, niet overstijgen. Bij het beoordelen of binnen de Unie de totale emissies de verwijderingen overstijgen, zorgt de Commissie ervoor dat dubbeltelling wordt vermeden.

---

¹⁹ Referentie naar de verordening van het Europees Parlement en de Raad [inzake de governance van de energie-unie en de klimaatactie] invoegen.

3. [...] Voor de hoogte van de compensatie geldt het volgende:

- a) De betreffende lidstaat kan alleen compenseren voor een put geboekt als emissies tegen hun referentieniveau voor bossen; en;
- b) slechts tot het maximale compensatiebedrag voor die lidstaat als genoemd in bijlage VII voor de periode van 2021 tot en met 2030. [...]

Artikel 12

Nalevingscontrole

1. [...] Ten laatste op 15 maart 2027 en 15 maart 2032 dienen de lidstaten bij de Commissie een nalevingsrapport in met daarin het volgende:
  - a) het saldo van de totale [...] emissies en verwijderingen [...] voor respectievelijk de periode 2021-2015 [...] en 2026-2030 betreffende elke boekhoudkundige categorie land, gespecificeerd in artikel 2, waarbij gebruik wordt gemaakt van de in deze verordening vastgestelde boekhoudregels; en
  - b) in voorkomend geval, details over het voornemen de flexibiliteit en de daarmee verband houdende waarden te gebruiken.
2. De Commissie voert een allesomvattende evaluatie van de nalevingsrapporten uit met het oog op beoordeling van de naleving van artikel 4.
- 2a. De Commissie brengt in 2027, voor de periode 2021-2025, en in 2032, voor de periode 2026-2030, verslag uit over de totale emissies en verwijderingen van broeikasgassen in de Unie voor elk van de in artikel 2 bedoelde boekhoudkundige categorieën land, berekend als de totale gerapporteerde emissies en verwijderingen voor de periode verminderd met de waarde die is verkregen door de gemiddelde jaarlijkse gerapporteerde emissies en verwijderingen in de Unie voor de periode 2000 -2009 met vijf te vermenigvuldigen.
3. Het Europees Milieuagentschap verleent, overeenkomstig zijn jaarlijkse werkprogramma, aan de Commissie bijstand bij de uitvoering van het bewakings- en nalevingskader krachtens dit artikel.

Artikel 13

Register

1. De Commissie [...] neemt gedelegeerde handelingen aan overeenkomstig artikel 14 van deze verordening tot aanvulling van deze verordening met het oog op de registratie van de hoeveelheid emissies en verwijderingen voor elke boekhoudkundige categorie land in elke lidstaat, en de nauwkeurige boeking bij gebruikmaking van de flexibiliteit overeenkomstig artikel 11 en 11 bis van deze verordening, in het krachtens artikel 10 van Verordening (EU) nr. 525/2013 ingestelde register van de Unie.

1 bis. De centrale administrateur voert een geautomatiseerde controle uit op elke transactie uit hoofde van deze verordening en blokkeert, indien nodig, transacties om ervoor te zorgen dat er geen onregelmatigheden zijn. [...]

2. [...] De informatie in de leden 1 en 1 bis is toegankelijk voor het publiek.

Artikel 14

Uitoefening van bevoegdheidsdelegatie

1. De bevoegdheid om gedelegeerde handelingen vast te stellen, wordt aan de Commissie toegekend onder de in dit artikel neergelegde voorwaarden.
2. De in artikel 3, lid 2, artikel 5, lid 6, [...] artikel 10, lid 3, en artikel 13, lid 1, bedoelde bevoegdheid om gedelegeerde handelingen vast te stellen, wordt aan de Commissie toegekend voor een termijn van 5 jaar met ingang van ... [datum van inwerkingtreding van deze verordening]. De Commissie stelt uiterlijk negen maanden voor het einde van de termijn van 5 jaar een verslag op over de bevoegdheidsdelegatie. De bevoegdheidsdelegatie wordt stilzwijgend met termijnen van dezelfde duur verlengd, tenzij het Europees Parlement of de Raad zich uiterlijk drie maanden voor het einde van elke termijn tegen een dergelijke verlenging verzet. [...]

3. Het Europees Parlement of de Raad kan de in [...] artikel 3, lid 2, artikel 5, lid 6, [...] artikel 10, lid 3, en artikel 13, lid 1, bedoelde bevoegdheidsdelegatie te allen tijde intrekken. Het besluit [...] tot intrekking beëindigt de delegatie van de in dat besluit genoemde bevoegdheid. Het wordt van kracht op de dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie* of op een daarin genoemde latere datum. Het laat de geldigheid van de reeds van kracht zijnde gedelegeerde handelingen onverlet.
4. Alvorens een gedelegeerde handeling vast te stellen, raadpleegt de Commissie de door elke lidstaat aangewezen deskundigen overeenkomstig de beginselen die zijn neergelegd in het Interinstitutioneel Akkoord over beter wetgeven van 13 april 2016.
5. Zodra de Commissie een gedelegeerde handeling heeft vastgesteld, doet zij daarvan gelijktijdig kennisgeving aan het Europees Parlement en de Raad.
6. Een overeenkomstig [...] artikel 3, lid 2, artikel 5, lid 6, [...] artikel 10, lid 3, en artikel 13, lid 1, vastgestelde gedelegeerde handeling treedt alleen in werking indien het Europees Parlement of de Raad binnen een termijn van twee maanden na de kennisgeving van de handeling aan het Europees Parlement en de Raad daartegen geen bezwaar heeft gemaakt, of indien zowel het Europees Parlement als de Raad voor het verstrijken van die termijn de Commissie hebben medegedeeld dat zij daartegen geen bezwaar zullen maken. Die termijn wordt op initiatief van het Europees Parlement of de Raad met twee maanden verlengd.

Artikel 14 bis

Comitéprocedure

1. De Commissie wordt bijgestaan door het bij Verordening (EU) nr. 525/2013 ingestelde Comité klimaatverandering. Dat comité is een comité in de zin van Verordening (EU) nr. 182/2011.
2. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, is artikel 5 van Verordening (EU) nr. 182/2011 van toepassing.

3. Indien het comité geen advies uitbrengt, stelt de Commissie de ontwerputvoeringshandeling niet vast en is artikel 5, lid 4, derde alinea van Verordening (EU) nr. 182/2011 van toepassing.

Artikel 15

Evaluatie

1. De bepalingen van deze Verordening worden geëvalueerd [...], waarbij onder andere rekening wordt gehouden met veranderende nationale omstandigheden, internationale ontwikkelingen en inspanningen ter verwezenlijking van de langetermijndoelstellingen van de Overeenkomst van Parijs.
2. De Commissie brengt binnen zes maanden na iedere algemene inventarisatie als bedoeld in artikel 14 van de Overeenkomst van Parijs, aan het Europees Parlement en de Raad [...] verslag uit over de werking van deze verordening, haar bijdrage aan de overkoepelende doelstelling van de Unie [...] voor de reductie van broeikasgasemissies tegen 2030 en haar bijdrage aan de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs, met name wat betreft de noodzaak van aanvullende beleidsinitiatieven en maatregelen van de Unie in het licht van de noodzakelijke reductie van broeikasgasemissies door de Unie en haar lidstaten, en kan passende voorstellen indienen.

Artikel 16

Wijzigingen van Verordening (EU) nr. 525/2013

Verordening (EU) nr. 525/2013 [...] wordt als volgt gewijzigd:

1. Artikel 7, lid 1, wordt als volgt gewijzigd:
- a) het volgende punt [...] wordt ingevoegd:
- "d bis) [...] vanaf 2023 hun emissies en verwijderingen die vallen onder artikel 2 van Verordening [LULUCF] [...] overeenkomstig de in bijlage IIIa bij deze verordening gespecificeerde methoden;

b) de volgende alinea wordt toegevoegd:

"Een lidstaat kan om afwijking van punt d bis) van de eerste alinea verzoeken teneinde een andere dan in bijlage IIIa gespecificeerde methode toe te passen indien de vereiste verbetering van de methode niet tijdig kan worden bereikt om in de broeikasgasinventarissen voor de periode 2021-2030 in aanmerking te worden genomen, of indien de verbeterde methode onevenredig hoge kosten zou meebrengen in vergelijking met de baten van de toepassing van die methode voor een betere boekhouding van emissies en verwijderingen wegens het geringe belang van de emissies en verwijderingen door de betrokken koolstofreservoirs. De lidstaten die gebruik willen maken van de afwijking, dienen bij de Commissie uiterlijk 31 december 2020 een met redenen omkleed verzoek in, waarbij zij de termijn aangeven waarin de verbeterde methode zou kunnen worden toegepast en/of de alternatieve methode zou kunnen worden voorgesteld, samen met een beoordeling van de potentiële effecten op de nauwkeurigheid van de boekhouding. De Commissie kan om aanvullende informatie verzoeken, die binnen een vastgestelde redelijke termijn moet worden ingediend. Wanneer de Commissie het verzoek gegrond acht, staat zij de afwijking toe. Indien het verzoek wordt afgewezen, motiveert de Commissie haar besluit."

2. In artikel 13, lid 1, onder c), wordt het volgende punt [...] toegevoegd:

"ix) vanaf [...] 2023, informatie over nationale beleidsinitiatieven en maatregelen die zijn uitgevoerd om hun verplichtingen uit hoofde van Verordening [LULUCF] na te komen en informatie over geplande aanvullende nationale beleidsinitiatieven en maatregelen die zijn bedoeld om broeikasgasemissies verder te beperken of putten verder uit te breiden dan hun verbintenissen krachtens deze verordening;"

3. In artikel 14, lid 1, wordt het volgende punt ingevoegd:

"b bis) vanaf [...] 2023, de totale prognoses van broeikasgassen en afzonderlijke ramingen voor de geschatte broeikasgasemissies en -verwijderingen die vallen onder Verordening [LULUCF]",

4. De volgende bijlage IIIa wordt toegevoegd:

"Bijlage IIIa

In artikel 7, lid 1, onder d bis), bedoelde methoden voor bewaking en rapportage

Aanpak 3: Geografisch uitdrukkelijke gegevens inzake de conversie van landgebruik overeenkomstig de door de IPCC opgestelde richtsnoeren voor nationale broeikasgasinventarissen uit 2006.

Een methode van niveau 1 [...] overeenkomstig de door de IPCC opgestelde richtsnoeren voor nationale broeikasgasinventarissen uit 2006.

Bij emissies en verwijderingen voor een koolstofreservoir dat goed is voor ten minste 25 tot 30 % van de emissies of verwijderingen in een categorie bron of put die in het nationale inventarisatiesysteem van een lidstaat als prioriteit is aangeduid omdat de raming ervan een significante invloed heeft op de totale inventaris aan broeikasgassen van een land wat betreft het absolute emissie- en verwijderingsniveau, op de tendens in emissies en verwijderingen of op de onzekerheid inzake emissies en verwijderingen in de categorieën landgebruik, een methode van ten minste niveau 2 [...] overeenkomstig de door de IPCC opgestelde richtsnoeren voor nationale broeikasgasinventarissen uit 2006.

De lidstaten worden aangemoedigd om een methode van niveau 3 toe te passen [...] overeenkomstig de door de IPCC opgestelde richtsnoeren voor nationale broeikasgasinventarissen uit 2006. "

Artikel 16 bis

Wijziging van Besluit (EU) nr. 529/2013

In Besluit nr. 529/2013/EU worden artikel 3, lid 2, eerste alinea, en artikel 6, lid 4, geschrapt.

Artikel 17

Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel,

Voor het Europees Parlement

De voorzitter

Voor de Raad

De voorzitter

Bijlage I: Broeikasgassen en koolstofreservoirs

A. Broeikasgassen overeenkomstig artikel 2:

- (a) koolstofdioxide (CO₂),
- (b) methaan (CH₄),
- (c) stikstofoxide (N₂O),

uitgedrukt in ton CO₂-equivalent en bepaald overeenkomstig Verordening (EU) nr. 525/2013.

B. Koolstofreservoirs overeenkomstig artikel 5, lid 4:

- (a) bovengrondse biomassa,
- (b) ondergrondse biomassa,
- (c) afval,
- (d) dood hout,
- (e) organische koolstof in de bodem,
- (f) voor bebost land en beheerde bosgrond: geoogste houtproducten.

**Bijlage II: Minimumwaarden voor grondoppervlak, kroonbedekking en boomhoogte
[...]**

Minimumwaarden voor grondoppervlak, kroonbedekking en boomhoogte			
Lidstaat	Opp (ha)	Kroonbedekking (%)	Boomhoogte (m)
België	0,5	20	5
Bulgarije	0,1	10	5
Kroatië	0,1	10	2
Tsjechië	0,05	30	2
Denemarken	0,5	10	5
Duitsland	0,1	10	5
Estland	0,5	30	2
Ierland	0,1	20	5
Griekenland	0,3	25	2
Spanje	1,0	20	3
Frankrijk	0,5	10	5
Italië	0,5	10	5
Cyprus	<u>0,3</u>	<u>10</u>	<u>5</u>
Letland	0,1	20	5
Litouwen	0,1	30	5
Luxemburg	0,5	10	5
Hongarije	0,5	30	5
Malta	<u>1,0</u>	<u>30</u>	<u>5</u>
Nederland	0,5	20	5
Oostenrijk	0,05	30	2
Polen	0,1	10	2

Portugal	1,0	10	5
Roemenië	0,25	10	5
Slovenië	0,25	30	2
Slowakije	0,3	20	5
Finland	0,5	10	5
Zweden	0,5	10	5
Verenigd Koninkrijk	0,1	20	2

[...]

**Bijlage III: Referentiejaar voor de berekening van
de in artikel 8, lid 2, bedoelde drempel²⁰**

Lidstaat	Referentiejaar
België	1990
Bulgarije	1988
Kroatië	1990
Tsjechië	1990
Denemarken	1990
Duitsland	1990
Estland	1990
Ierland	1990
Griekenland	1990
Spanje	1990
Frankrijk	1990
Italië	1990
Cyprus	<u>1990</u>
Letland	1990
Litouwen	1990
Luxemburg	1990
Hongarije	1985-87
Malta	<u>1990</u>
Nederland	1990
Oostenrijk	1990
Polen	1988

²⁰ Schraping van bijlage III als gevolg van het geselecteerde alternatief voor een drempel gebaseerd op bosgebied zoals beschreven in artikel 8, lid 2.

Portugal	1990
Roemenië	1989
Slovenië	1986
Slowakije	1990
Finland	1990
Zweden	1990
Verenigd Koninkrijk	1990

[...]

Bijlage IV: Nationaal boekhoudkundig verslag [...] voor bosbouw met daarin het bijgewerkte referentieniveau voor bossen voor een lidstaat

A. Criteria en aanwijzingen voor de vaststelling van referentieniveaus voor bossen

De referentieniveaus voor bossen voor de lidstaten worden bepaald overeenkomstig de volgende criteria:

- (a) de referentieniveaus zijn in overeenstemming met de doelstelling om in de tweede helft van deze eeuw een balans tussen antropogene emissies per bron en verwijderingen per put van broeikasgassen te bereiken, inclusief het uitbreiden van de potentiële verwijderingen door ouder wordende bosvoorraden, die anders een geleidelijk kleiner wordende put kunnen vertonen;
  - (b) de referentieniveaus zorgen ervoor dat de loutere aanwezigheid van koolstofvoorraden uit de boekhouding wordt uitgesloten;
  - (c) de referentieniveaus zorgen voor een solide en geloofwaardige boekhouding om te garanderen dat emissies en verwijderingen afkomstig van biomassagebruik naar behoren worden geboekt;
  - (d) de referentieniveaus omvatten het koolstofreservoir van geogoste houtproducten, waarbij een vergelijking wordt geboden tussen de situatie met aannahme van instantane oxidatie en de situatie waarin voor verval een eerste-ordefunctie en standaardhalfwaardetijden worden toegepast;
  - (e) de referentieniveaus [...] zijn in overeenstemming met de doelstelling om bij te dragen aan de instandhouding van de biodiversiteit en het duurzame gebruik van natuurlijke rijkdommen, zoals vastgesteld in de EU-bosstrategie, het nationale bosbeleid van de lidstaten en de EU-biodiversiteitsstrategie;
- e bis) **de referentieniveaus dienen, in voorkomend geval, rekening te houden met de bezetting van grondgebied, oorlogse en naoorlogse omstandigheden met gevolgen voor het bosbeheer tijdens de referentieperiode;**

- (f) de referentieniveaus zijn in overeenstemming met de nationale prognoses van antropogene emissies per bron en verwijderingen per put van broeikasgassen, waarover krachtens Verordening (EU) nr. 525/2013 wordt gerapporteerd;
- (g) de referentieniveaus zijn in overeenstemming met de broeikasgasinventarissen en relevante historische gegevens, en zijn gebaseerd op transparante, volledige, consistente, vergelijkbare en nauwkeurige informatie. Met name moet het model dat wordt gebruikt voor de totstandbrenging van het referentieniveau, historische gegevens uit de nationale broeikasgasinventaris kunnen weergeven.

[...]

[...] B. Elementen van het nationaal boekhoudkundig [...] verslag voor bosbouw

Het op grond van artikel 8 van deze verordening ingediende nationaal boekhoudkundig [...]verslag voor bosbouw omvat de volgende elementen:

- (a) een algemene omschrijving van de totstandbrenging van het referentieniveau en een omschrijving van hoe met de criteria in deze verordening rekening is gehouden;
- (b) identificatie van de koolstofreservoirs en broeikasgassen die in aanmerking zijn genomen voor het referentieniveau, redenen voor het weglaten van een koolstofreservoir uit de totstandbrenging van het referentieniveau en bewijs voor de consistentie tussen de reservoirs die in aanmerking zijn genomen voor het referentieniveau;
- (c) een beschrijving van de benaderingen, methoden en modellen, met inbegrip van kwantitatieve informatie, die bij de totstandbrenging van het referentieniveau zijn gebruikt, in overeenstemming met het meest recentelijk ingediende nationale inventarisatieverslag en documentatie over de praktijk en de intensiteit van duurzaam bosbeheer, en de genomen nationale beleidsmaatregelen;

[...]

- (d) informatie over hoe de kapcijfers zich naar verwachting zullen ontwikkelen binnen verschillende beleidsscenario's;

- (e) een omschrijving van hoe bij de totstandbrenging van het referentieniveau rekening werd gehouden met elk van de volgende elementen:
1. oppervlakte onder bosbeheer;
  2. emissies en verwijderingen afkomstig van bossen en geoogste houtproducten, zoals blijkt uit de broeikasgasinventarissen en relevante historische gegevens;
  3. de kenmerken van bossen, met inbegrip van [...] hun dynamische leeftijdsgelateerde kenmerken, toenames, rotatieduur en andere informatie over bosbeheeractiviteiten bij ongewijzigd beleid;
  4. historische en toekomstige kapcijfers, uitgesplitst naar gebruik voor energie en niet voor energie.

Bijlage V: Eerste-ordefunctie voor verval en standaardhalfwaardetijden voor geoogste houtproducten

Methodologische kwesties

- Indien er geen onderscheid kan worden gemaakt tussen op bebost land geoogste houtproducten en op beheerde bosgrond geoogste houtproducten, kan een lidstaat ervoor kiezen om geoogste houtproducten te boeken op basis van de aanname dat alle emissies en verwijderingen zich op beheerde bosgrond hebben voorgedaan.
- Geoogste houtproducten op stortplaatsen voor vast afval en geoogste houtproducten die voor energiedoeleinden zijn geoogst, worden op basis van instantane oxidatie geboekt.
- Ingevoerde geoogste houtproducten worden, ongeacht hun herkomst, door de invoerende lidstaat niet in de boekhouding opgenomen ("productieaanpak").
- Voor uitgevoerde geoogste houtproducten verwijzen de landspecifieke gegevens naar landspecifieke halfwaardetijden en het gebruik van geoogste houtproducten in het invoerende land.
- Landspecifieke halfwaardetijden voor geoogste houtproducten die in de Unie in de handel worden gebracht, mogen niet afwijken van die welke door de invoerende lidstaten worden gebruikt.
- De lidstaten kunnen, uitsluitend ter informatie, bij hun indiening gegevens verstrekken over het aandeel voor energiedoeleinden gebruikt hout dat van buiten de Unie is ingevoerd, alsmede over de landen van herkomst daarvan.

De lidstaten mogen landspecifieke methoden en halfwaardetijden gebruiken in plaats van de in deze bijlage gespecificeerde methoden en standaardhalfwaardetijden, mits die methoden en halfwaardetijden worden vastgesteld op basis van transparante en verifieerbare gegevens en de gebruikte methoden ten minste even gedetailleerd en nauwkeurig zijn als die welke in deze bijlage zijn gespecificeerd.

De eerste-ordefunctie voor verval zoals beschreven in de recentste IPCC-richtsnoeren, begint met $i = 1900$ en gaat door tot het huidige jaar.

[...]

Standaardhalfwaardetijden:

onder halfwaardetijd wordt verstaan, het aantal jaren voordat de hoeveelheid koolstof in een categorie geogste houtproducten is afgenomen tot de helft van de oorspronkelijke waarde.

Standaardhalfwaardetijden (HL):

- (a) 2 jaar voor papier,
- (b) 25 jaar voor houten panelen,
- (c) 35 jaar voor gezaagd hout.

De lidstaten kunnen deze categorieën aanvullen met informatie over boomschors, mits de beschikbare gegevens transparant en verifieerbaar zijn. De lidstaten kunnen ook landspecifieke subcategorieën van elk van die categorieën gebruiken.

Bijlage VI: Berekening van het achtergrondniveau voor natuurlijke verstoringen

1. Voor de berekening van het achtergrondniveau wordt de volgende informatie verstrekt:
  - (a) historische niveaus van emissies die door natuurlijke verstoringen zijn veroorzaakt;
  - (b) de soort(en) natuurlijke verstoringen die in de raming zijn opgenomen;
  - (c) ramingen voor de totale jaarlijkse emissies voor die soorten natuurlijke verstoringen voor de periode 2001-2020, opgesomd per boekhoudkundige categorie land;
  - (d) bewijs voor de consistentie van de tijdreeksen in alle relevante parameters, met inbegrip van minimumoppervlakte, methoden voor de raming van emissies en regelingen voor reservoirs en gassen.

2. Het achtergrondniveau wordt berekend als het gemiddelde van de tijdreeks 1997-2016, met uitsluiting van alle jaren waarin abnormale emissieniveaus zijn geregistreerd, d.w.z. met uitsluiting van alle statistische uitschieters. De statistische uitschieters worden als volgt geïdentificeerd:

- (a) de rekenkundige gemiddelde waarde en de standaardafwijking van de volledige tijdreeks 1997-2016 berekenen;
- (b) van de tijdreeks alle jaren uitsluiten waarin de jaarlijkse emissies meer bedragen dan tweemaal de standaardafwijking van het gemiddelde;
- (c) de rekenkundige gemiddelde waarde en de standaardafwijking van de tijdreeks 1997-2016 minus de onder b) uitgesloten jaren berekenen;
- (d) b) en c) herhalen tot er geen uitschieters meer zijn.

3. Na de berekening van het achtergrondniveau overeenkomstig punt 2 van deze bijlage mag, indien de emissies in een bepaald jaar in de periode 2021-2025 en de periode 2026-2030 het achtergrondniveau plus een marge overschrijden, het aantal emissies dat het achtergrondniveau overschrijdt overeenkomstig artikel 10 worden uitgesloten. De marge stemt overeen met een waarschijnlijkheidsniveau van 95 %.

4. De volgende emissies kunnen niet worden uitgesloten:

- (a) emissies die afkomstig zijn van kap- en reddingskapactiviteiten die op die gronden zijn verricht nadat de natuurlijke verstoringen zich hebben voorgedaan;
- (b) emissies die het gevolg zijn van voorgeschreven afbranding die in dat bepaalde jaar tijdens de periode 2021-2025 of de periode 2026-2030 op die gronden heeft plaatsgevonden;
- (c) emissies op gronden die na natuurlijke verstoringen zijn ontbost.

5. De informatievoorschriften krachtens artikel 10, lid 2, omvatten het volgende:

- (a) de identificatie van alle gebieden die in dat bepaalde jaar door natuurlijke verstoringen zijn getroffen, met inbegrip van hun geografische locatie, de periode en de soorten natuurlijke verstoringen;
- (b) bewijs dat er tijdens het resterende deel van de periode 2021-2025 of de periode 2026-2030 geen ontbossing heeft plaatsgevonden op gronden die door natuurlijke verstoringen zijn getroffen en ten aanzien waarvan emissies uit de boekhouding zijn uitgesloten;

- (c) een omschrijving van de verifieerbare methoden en criteria die zullen worden gebruikt om ontbossing op die gronden in de opeenvolgende jaren tijdens de periode 2021-2025 of de periode 2026-2030 te identificeren;
- (d) waar mogelijk, een omschrijving van de maatregelen die de lidstaat heeft genomen om de gevolgen van die natuurlijke verstoringen te voorkomen of te beperken;
- (e) waar mogelijk, een omschrijving van de maatregelen die de lidstaat heeft genomen om de gronden die door die natuurlijke verstoringen zijn getroffen, te herstellen.

Bijlage VII: Maximale compensatie in het kader van de in artikel 11 bis, lid 3, onder a), bedoelde flexibiliteit voor beheerde bosgrond

Lidstaat	Gerapporteerde gemiddelde koolstofput door bossen 2000-2009 in miljoen ton CO ₂ -equivalent per jaar	Compensatielimiet uitgedrukt in miljoen ton CO ₂ -equivalent voor de periode 2021-2030
Oostenrijk	-5,34	-17,1
België	-3,61	-2,2
Bulgarije	-9,31	-5,6
Tsjechië	-5,14	-3,1
Cyprus	-0,15	-0,03
Duitsland	-45,94	-27,6
Denemarken	-0,56	-0,1
Estland	-3,07	-9,8
Griekenland	-1,75	-1,0
Spanje	-26,51	-15,9
Finland	-36,79	-44,1
Frankrijk	-51,23	-61,5
Kroatië	-8,04	-9,6
Hongarije	-1,58	-0,9
Ierland	-0,85	-0,2
Italië	-24,17	-14,5
Litouwen	-5,71	-3,4
Luxemburg	-0,49	-0,3
Letland	-8,01	-25,6
Malta	0,00	0,0
Nederland	-1,72	-0,3
Polen	-37,50	-22,5
Portugal	-5,13	-6,2
Roemenië	-22,34	-13,4
Zweden	-39,55	-47,5
Slowakije	-5,42	-6,5
Slovenië	-5,38	-17,2
Verenigd Koninkrijk	-16,37	-3,3